

Η εξέταση των αφηγηματικών δεξιοτήτων σε παιδιά προσχολικής ηλικίας μέσω του Διαγλωσσικού Εργαλείου Αξιολόγησης Αφηγήσεων (MAIN)

Μπανιώτη Αγγελική, Βογινδρούκας Ιωάννης & Περιστέρη Ελένη
angbanioti@outlook.com

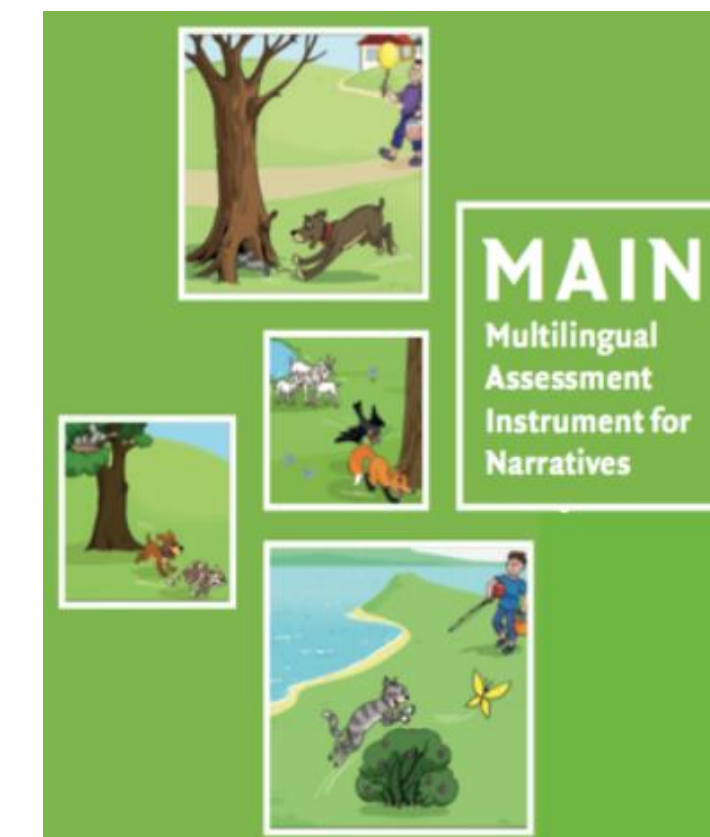

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ

- Αφηγηματική δεξιότητα:** Παραγωγή ιστορίας αποτελούμενης από σειρά γεγονότων με τρόπο δομημένο → Ο ακροατής αντιλαμβάνεται επαρκώς το τι συνέβη, σε ποιον και για ποιο λόγο.
- Μακροδομή αφήγησης:** η ικανότητα του ατόμου να συνδέει σκέψεις και ιδέες σε μια αφήγηση¹. Το 4^ο έτος της ηλικίας χαρακτηρίζεται από αναπτυξιακή βελτίωση στη μακροδομή της αφήγησης^{2,3}.
- Επίδραση Φύλου:** Τα κορίτσια παράγουν αφηγήσεις καλύτερης σύνδεσης και μεγαλύτερης συνοχής συγκριτικά με τα αγόρια^{4,5}. Άλλες μελέτες, παρ' όλα αυτά, δεν έχουν βρει σημαντική επίδραση του φύλου στην αφήγηση^{6,7}.
- Επίδραση Κοινωνικοοικονομικής κατάστασης:** Υψηλότερη κοινωνικοοικονομική κατάσταση → Υψηλότερες γλωσσικές δεξιότητες σε παιδιά^{8,9}.
- Επίδραση Μητρικής εκπαίδευσης στην αφήγηση:** Περισσότερα έτη εκπαίδευσης → Καλύτερες αφηγηματικές δεξιότητες σε παιδιά¹⁰.
- Μέθοδος εκμαίευσης αφήγησης:** Η διήγηση είναι λιγότερο παραγωγική σε σχέση με την αναδιήγηση¹¹.

Εργαλεία

- Δημογραφικά χαρακτηριστικά:** Ερωτηματολόγιο Γονέων¹⁴
- Νοημοσύνη:** Κλίμακα CPM του Raven (Τυπικός Βαθμός: >80)
- Γλωσσική ικανότητα:** Δοκιμασία Εκφραστικού Λεξιλογίου¹² (≥50^ο εκατοστημόριο)
Εικόνες Δράσης¹³ (≥50^ο εκατοστημόριο)
- Αφηγηματική ικανότητα:** Διαγλωσσικό Εργαλείο Αξιολόγησης Αφηγήσεων (MAIN)¹⁴
Ερεθίσματα: αλληλουχία εικόνων
Μέθοδος εκμαίευσης: Διήγηση (*Μωρά Πουλάκια*) - Αναδιήγηση (*Γάτα*)
Οπτικό πλαίσιο: μη-επιμερισμένη/κοινή οπτική προσοχή

Εξαρτημένες μεταβλητές αφήγησης:

Δομή Ιστορίας (μέγιστη βαθμολογία: 17)

Δομική Πολυπλοκότητα (μέγιστη βαθμολογία 9)

Όροι εσωτερικής Κατάστασης
Μη-σχετικοί με Θεωρία του Νου: -ΘΤΝ ΟΕΚ
Σχετικοί με Θεωρία του Νου: +ΘΤΝ ΟΕΚ

Κατανόηση (μέγιστη βαθμολογία 10)

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

- Πώς και πότε αναπτύσσονται οι πτυχές της αφηγηματικής ικανότητας (μακροδομή, όροι εσωτερικής κατάστασης, κατανόηση των στοιχείων της μακροδομής) μεταξύ των ηλικιών 4 έως 6;
- Διαφοροποιείται η επίδοση των παιδιών στις δοκιμασίες αφηγηματικού λόγου σε σχέση με το Φύλο;
- Επηρεάζεται η επίδοση των παιδιών στις δοκιμασίες αφήγησης από την Κοινωνικοοικονομική κατάσταση (μητρική/πατρική εκπαίδευση, Εισόδημα οικογένειας);
- Επηρεάζεται η επίδοση των παιδιών στα αφηγήματα από τη μέθοδο εκμαίευσης της αφήγησης (διήγηση/αναδιήγηση);

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Συμμετέχοντες

- 68 μονόγλωσσα παιδιά προσχολικής ηλικίας
 - 28 αγόρια και 39 κορίτσια
 - Ηλικιακό εύρος: 4;1 - 6;1
4;1 - 4;5	M.O. = 51.5 μήνες	(N=23)
4;6 - 5;0	M.O. = 56.2 μήνες	(N=22)
5;1 - 6;1	M.O. = 66.0 μήνες	(N=23)

Μητρική Εκπαίδευση:

Πατρική Εκπαίδευση:

• Λύκειο:	6	• Λύκειο:	16
• Τεχνική σχολή/ΙΕΚ	19	• Τεχνική σχολή/ΙΕΚ	19
• ΤΕΙ	15	• ΤΕΙ	16
• Πανεπιστήμιο	17	• Πανεπιστήμιο	7
• Μεταπτυχιακό	9	• Μεταπτυχιακό	7
• Διδακτορικό	1	• Διδακτορικό	2

Οικογενειακό Εισόδημα:

- Κάτω από 10.000€
- 10.000 - 24.000 €
- 24.000 - 40.000 €
- πάνω από 40.000 €

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Διήγηση

- Δομή Ιστορίας**
 $F(6, 55) = 0.783, p = .717$,
Ηλικία: $F(2, 45) = 7.849, p < .001^{***}$
- post hoc Bonferroni: 5;1-6;1 > 4;1-4;5 ($p < .001$)

Δομική Πολυπλοκότητα:

- $F(6, 55) = 1.862, p = .222$,
Ηλικία: $F(2, 45) = 11.246, p < .001^{***}$
- post hoc Bonferroni:
4;6-5;0 > 4;1-4;5 ($p < .001$)
5;1-6;1 > 4;0-4;5 ($p < .001$)
Εισόδημα οικογένειας: $F(3, 45) = 3.462, p = .024^*$

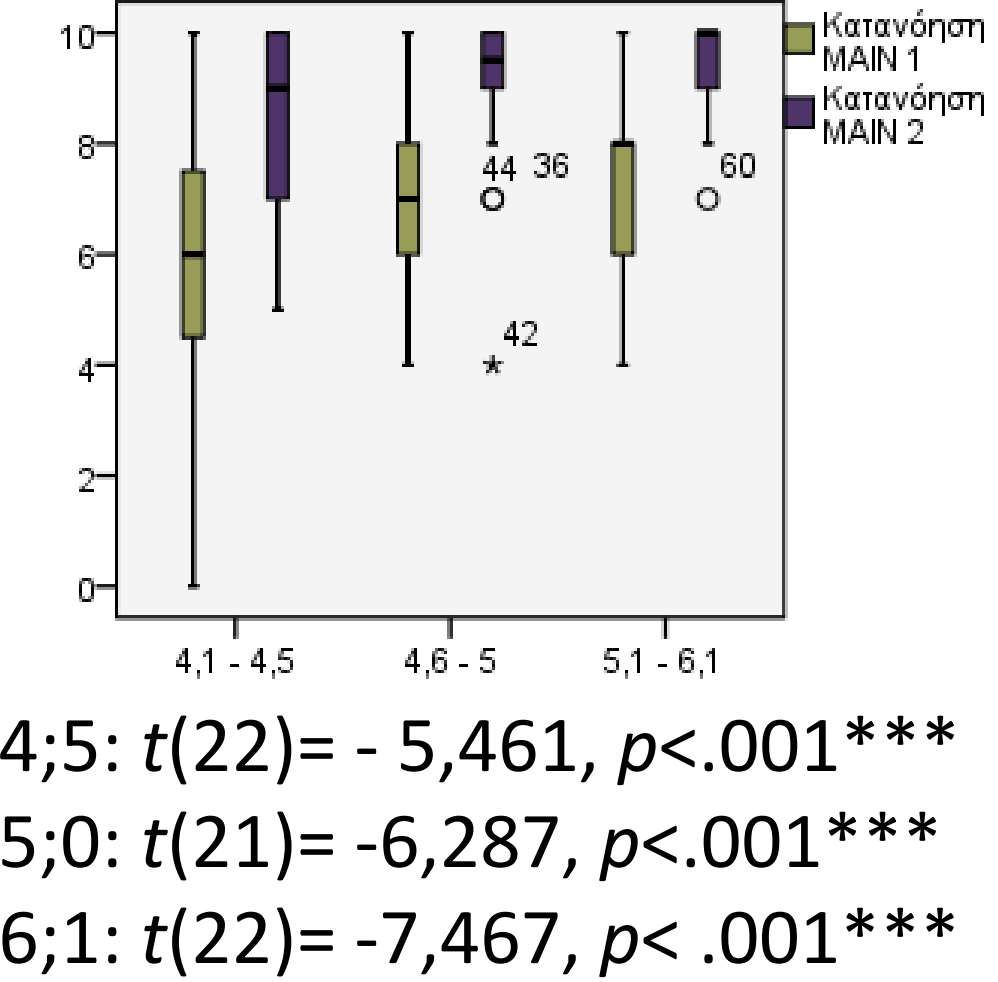
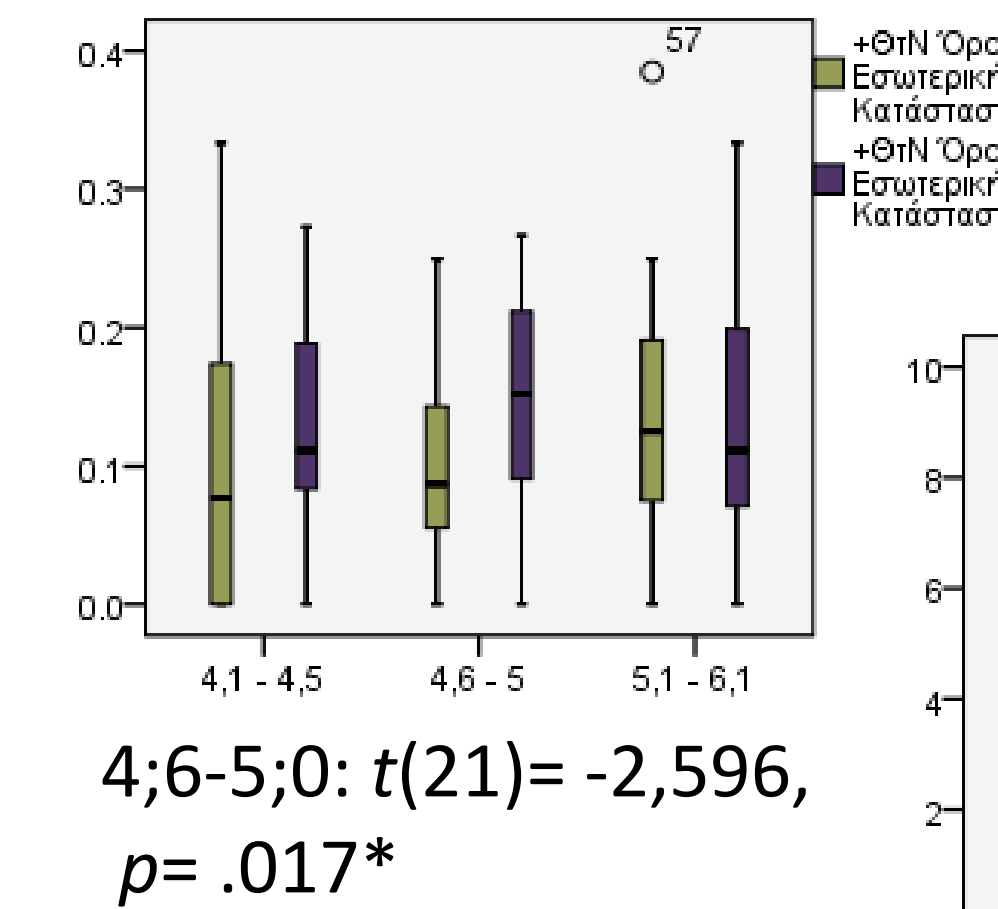
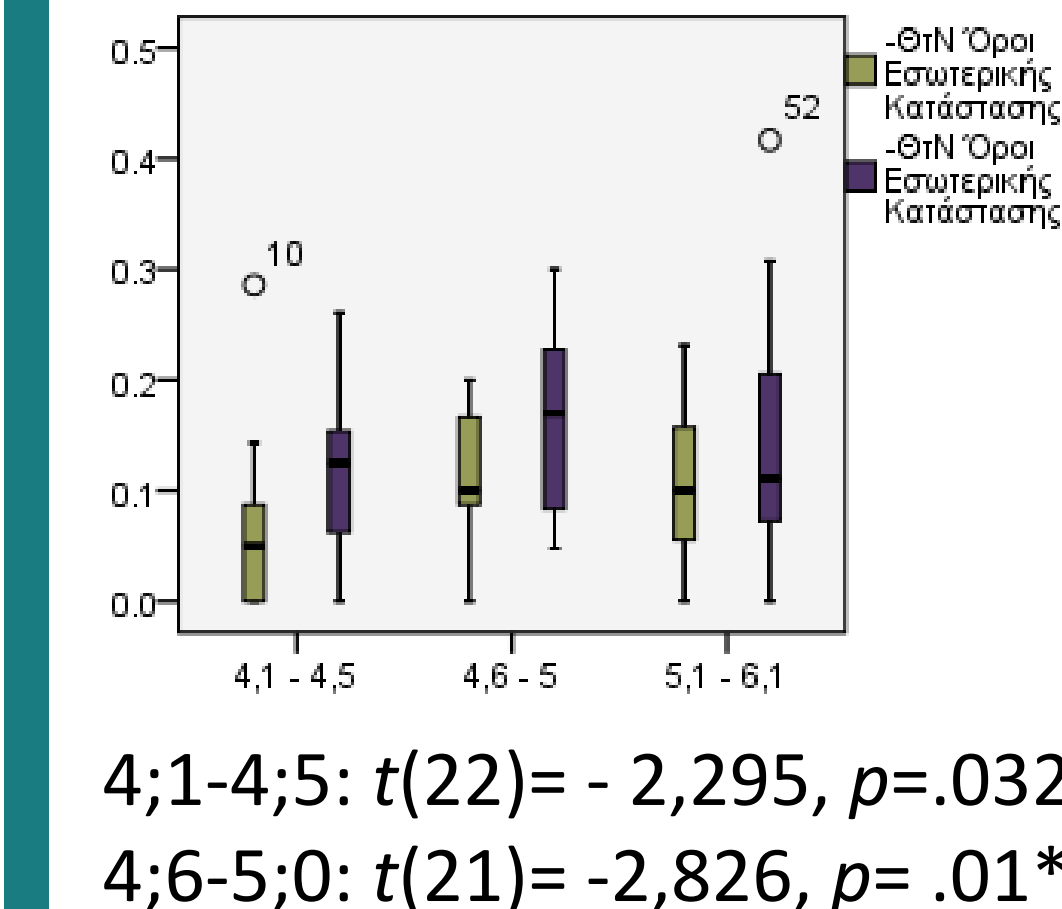
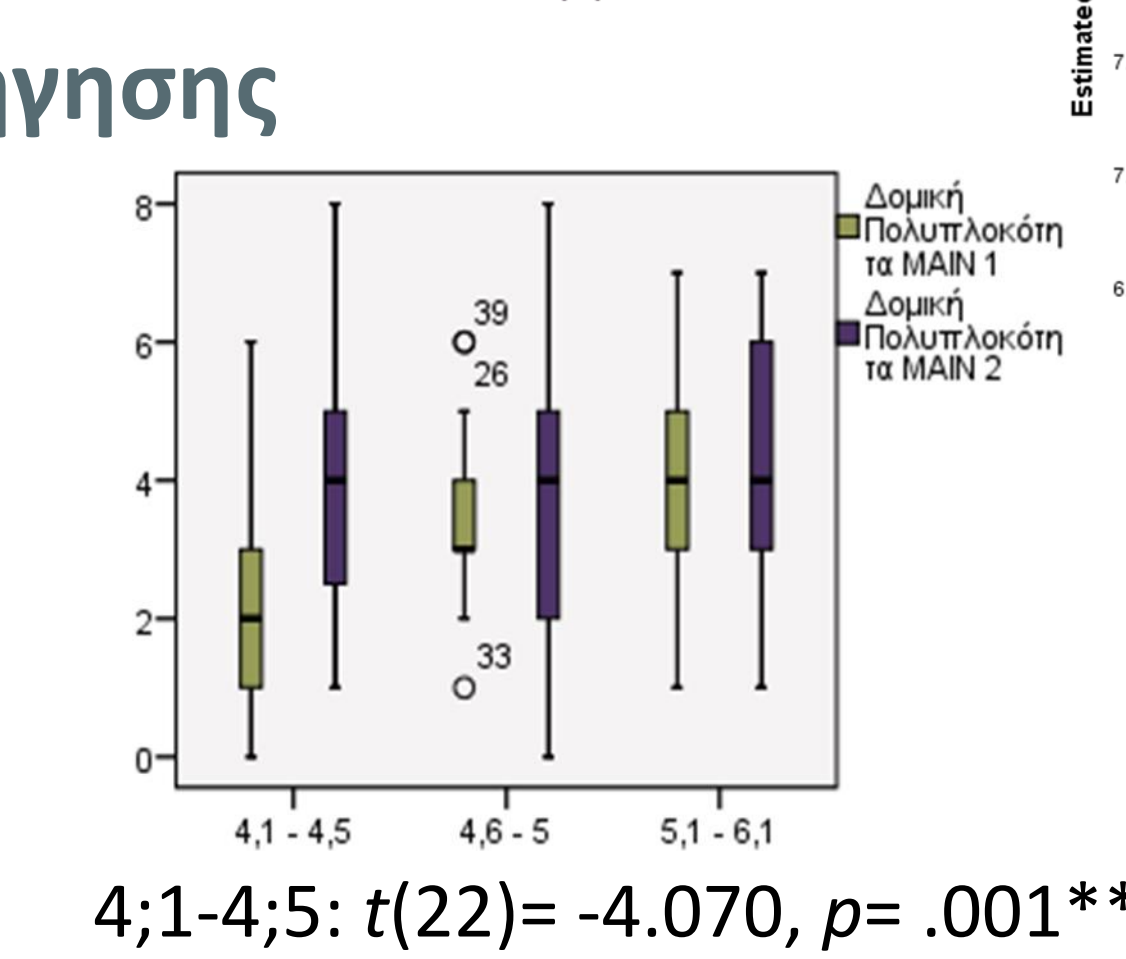
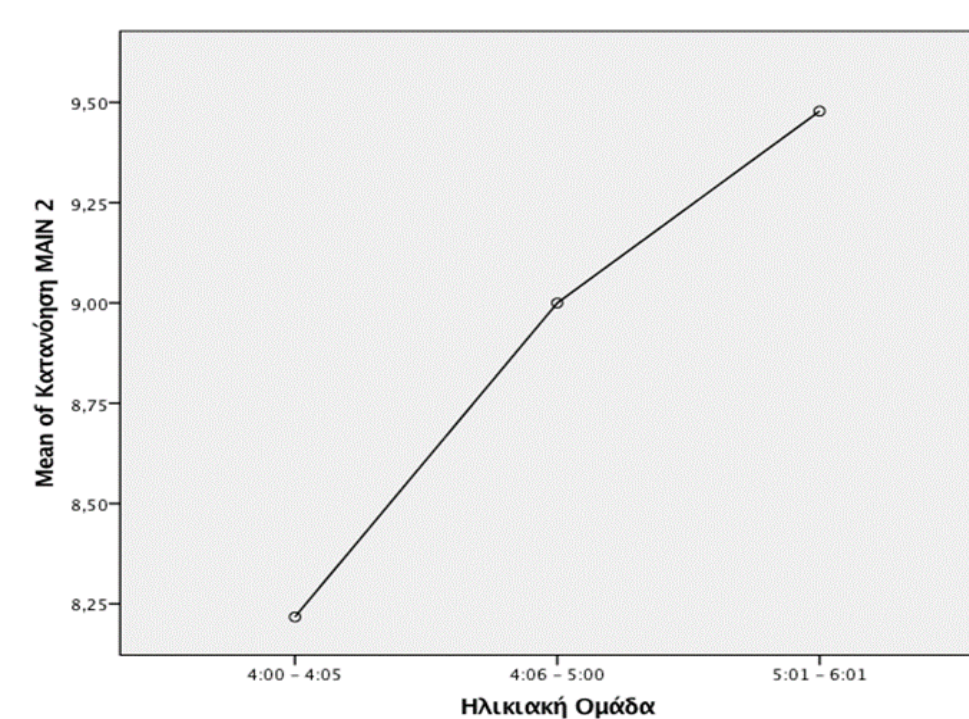
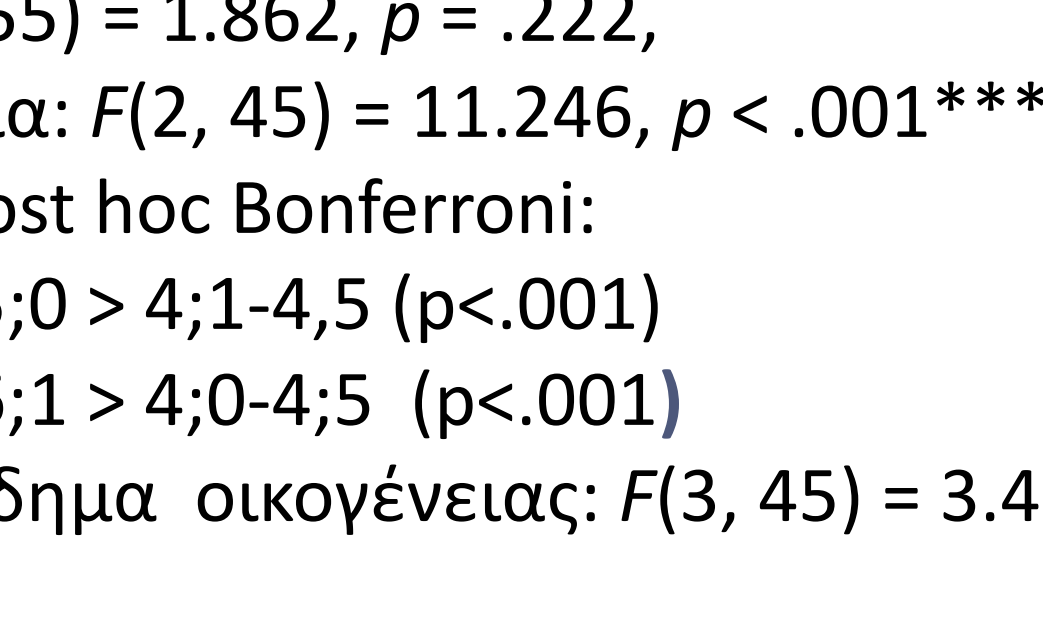
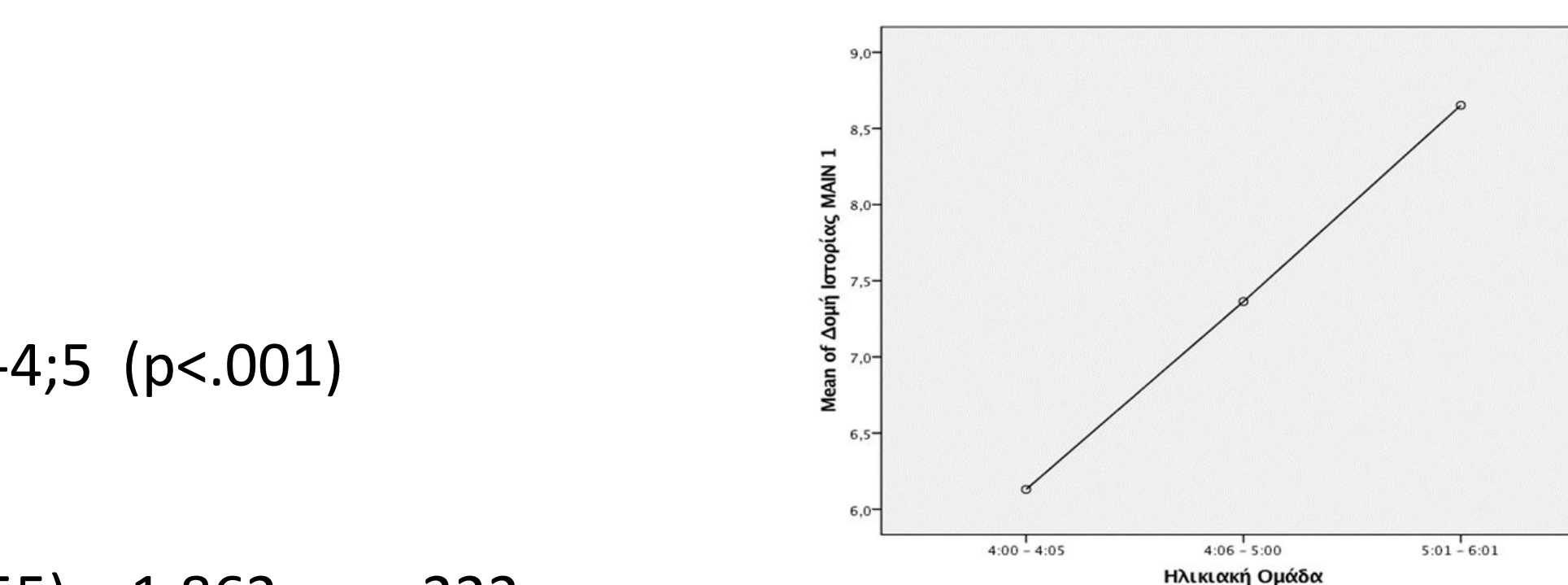
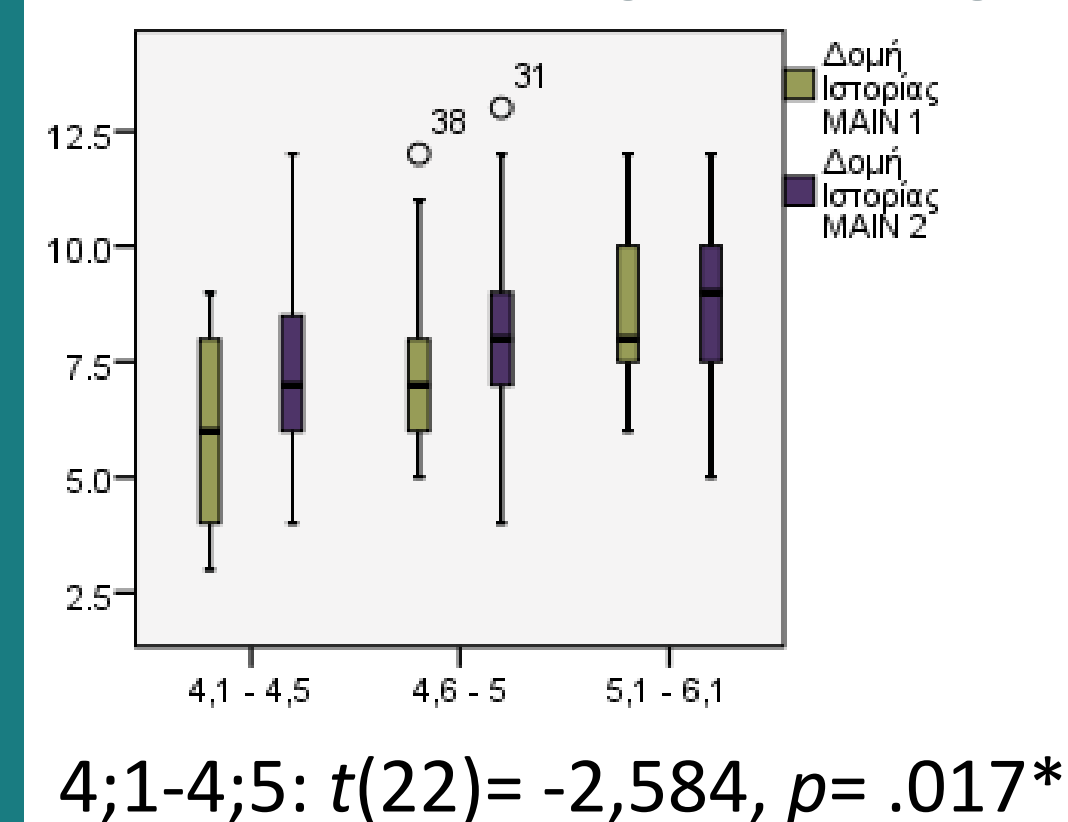
- ΘΤΝ ΟΕΚ:

- $F(6, 55) = 1.708, p = .260$
Μητρική εκπαίδευση: $F(5, 45) = 7.849, p < .001^{***}$

Κατανόηση

- $F(6, 55) = 0.580, p = .868$
Ηλικία: $F(2, 45) = 6.333, p = .004^{**}$
- post hoc Bonferroni:
4;6-5;0 > 4;1-4;5, $p = .042^*$
5;1-6;1 > 4;1-4;5, $p = .047^*$

Μέθοδος Εκμαίευσης Αφήγησης

ΣΥΖΗΤΗΣΗ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Διήγηση

- Η δομή, η δομική πολυπλοκότητα και η κατανόηση ιστορίας αυξάνονται σημαντικά με την ηλικία, κυρίως μεταξύ 4^{ου} και 5^{ου} έτους.
- Σημαντική θετική επίδραση της Μητρικής εκπαίδευσης στη χρήση Όρων Εσωτερικής Κατάστασης μη-σχετικών με τη ΘΤΝ.
- Σημαντική θετική επίδραση της Κοινωνικοοικονομικής κατάστασης (Εισοδήματος) στη δομική πολυπλοκότητα της ιστορίας.

Αναδιήγηση

- Επίδραση Φύλου → Τα κορίτσια αναδιηγήθηκαν περισσότερες πληροφορίες σε σύγκριση με τα αγόρια.

Μέθοδος Εκμαίευσης Αφήγησης (Διήγηση vs Αναδιήγηση)

- Σημαντική επίδραση της Μεθόδου εκμαίευσης της αφήγησης στην παραγωγή και κατανόηση της αφήγησης → Τα τετράχρονα παιδιά παρήγαγαν σημαντικά περισσότερες πληροφορίες στην αναδιήγηση (vs διήγηση).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- Newman, R.M., & McGregor, K. (2006). Teachers and laypersons discern quality differences between narratives produced by children with and without SLI. *Journal of Speech Language and Hearing Research*, 49(5), 1022-1036.
- Heilmann, J., Miller, J.F., & Nockerts, A. (2010). Sensitivity of narrative organization measures using narrative retells produced by young school age children. *Language Testing*, 27, 603-626.
- Muñoz, M.L., Gillam, R.B., Peña, E.D., & Gulley-Faehnle, A. (2003). Measures of language development in fictional narratives of Latino children. *Language, Speech, and Hearing Services in Schools*, 34, 332-342. doi:10.1044/0161-1461
- Eriksson, M., Marschic, P.B., Tulviste, T., Almgren, M., Pereira, M.P., Wehberg, S., et al. (2011). Differences between girls and boys in emerging language skills: Evidence from 10 language communities. *British Journal of Developmental Psychology*, 30, 326-343. doi:10.1111/j.2044835X.2011.02042.x
- Sheldon, A., Engstrom, H. (2005). Two systems of mutual engagement: The co-construction of gendered narrative styles by American preschoolers. In: Thornborrow, & J. Coates (Eds.), *The sociolinguistics of narrative* (pp. 171-192). Amsterdam: John Benjamins.
- Hipfner-Boucher, K., Milburn, T., Weitzman, E., Greenberg, J., Pelletier, J., & Girolametto L. (2014). Relationships between preschoolers' oral language and phonological awareness. *First Language*, 34, 178-197.
- Lepola, J., Lynch, J., Laakkonen, E., Silvén, M., & Niemi, P. (2012). The role of inference making and other language skills in the development of narrative listening comprehension in 4-to 6-year-old children. *Reading Research Quarterly*, 47, 259-282.
- Hoff, E. (2003a). Causes and consequences of SES-related differences in parent-to-child speech. In *Socioeconomic status, parenting, and child development*, ed. M.H. Bornstein, & R.H. Bradley, 147-60. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates
- Rowe, M.L. (2008). Child-directed speech: relation to socioeconomic status, knowledge of child development and child vocabulary skill. *Journal of Child Language*, 35, 185-205.
- Fekonja-Peklat, U., Marjanovic-Umek, L. (2011). Family literacy environment and parental education in relation to different measures of child's language. *Suvremena psihologija* 14, 1, 57-73.
- Botting, N. (2002). Narrative as a tool for the assessment of linguistic and pragmatic impairments. *Child Language Teaching and Therapy*, 18, 1-21.
- Βογινδρούκας, Ι., Πρωτόπαπας, Α., & Σιδερίδης, Γ. (2009). Δοκιμασία Εκφραστικού Λεξιλογίου. Αθήνα. Εκδόσεις Γλαύκη.
- Βογινδρούκας, Ι., Πρωτόπαπας, Α., Σταυραράκη, Σ. (2009). Εικόνες Δράσης: Δοκιμασία Πληροφορικής & Γραμματικής Επάρκειας, Αθήνα. Εκδόσεις Γλαύκη.
- Gagarina, N., Klop, D., Kunnari, S., Tantele, K., Välimaa, T., Balčiūnienė, I., et al. (2012a). MAIN: Multilingual Assessment Instrument for Narratives. *ZAS papers in linguistics* 56. Berlin: ZAS.